

Ohje luonnossa liikkujalle

Ilmoita kuolleista ja sairaista luonnon- varaisista eläimistä sekä lähetä niitä tutkittavaksi

Kuva: ScanStockPhoto

KAIKKI LAJIT

Ruokavirasto tarvitsee näytteeksi kuolleena löytyneitä ja sairauden takia lopetettuja luonnonvaraisia eläimiä (kaikki lajit). Näytteiden avulla seurataan muun muassa vakavien eläintautien ja eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien esiintymistä Suomessa. Tuoreet raadot ovat parhaita näytteitä, mutta useat taudit voidaan osoittaa pilaantuneistakin eläimistä. Jokainen voi lähettää näytteitä Ruokavirastoon. Ruokavirasto maksaa näytteiden lähetyksen Matkahuollon kautta.

Luonnonvaraisten eläinten joukkokuolemista ja sairaista eläimistä tulee aina ilmoittaa kyseisen alueen kunnaneläinlääkärille tai läänineläinlääkärille. Hän antaa tarvittaessa lisäohjeita.

Näytteen mukaan tulee liittää lähete ja kirjoittaa siihen aina eläinlaji, löytöpäivä ja löytöpaikka mieluiten koordinaatein (hae esim. älypuhelimien karttasovelluksella, 112-sovelluksella tai Karttapaikka-palvelussa ja ilmoita myös koordinaattijärjestelmä) sekä omat yhteystietosi. Virkaeläinlääkäri tarvitsee samat tiedot ilmoitettaessa kuolleista tai sairaista eläimistä. Näytteitä tarvitaan erityisesti seuraavista eläinlajeista tai lajiryhmistä:

VILLISIAT

Seurattavat taudit:

Afrikkalainen sikarutto, klassinen sikarutto, Aujeszkyin tauti, brusella

Seurantaan tarvitaan näytteitä kuolleena löydettyistä villisioista koko maasta. Ilmoita kuolleesta villisiasta kyseisen alueen kunnaneläinlääkärille, niin hän huolehtii näytteenotosta ja lähettämisestä sekä tarvittaessa raadon hävittämisestä.

Kuolleet villisiat tutkitaan Ruokaviraston Helsingin toimipaikassa.

PIENPEDOT (ketut ja supikoirat)

Seurattavat taudit:

Rabies, myyräekinokokkoosi, trikinelloosi

Seurantaan tarvitaan kuolleena löydettyjä kettuja ja supikoiria koko maasta ja erityisesti rabiessyöttirokotusalueelta itärajalta. Eläimen voi lähettää kokonaisena Ruokavirastoon Oulun toimipaikkaan.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

HIRVIELÄIMET

Seurattavat taudit:

Hirvieläinten näivetystauti (CWD)

Seurantaan tarvitaan näytteitä sairaana lopetetuista yli vuoden ikäisistä hirvieläimistä koko maasta. Näytteeksi lähetetään eläimen pää Ruokavirastoon Ouluun, Seinäjoelle, Helsinkiin tai Kuopioon. Näytteen voi lähettää eläimen löytäjä. Löytäjä voi myös tehdä ilmoituksen kyseisen kunnan kunnaneläinlääkärille ja tällöin kunnaneläinlääkäri huolehtii näytteenotosta.

LINNUT

Seurattavat taudit: Lintuinfluenssa

Seurantaan tarvitaan kuolleina löydettyjä lintuja koko maasta. Lintujen joukkokuolemien osalta kunnaneläinlääkäri huolehtii näytteenotosta ja lähettämisestä sekä tarvittaessa raatojen hävittämisestä. Lintuinfluenssaan viittaavana joukkokuolemana voidaan pitää tilannetta, jossa samalta alueelta löytyy kuolleena useampi kuin yksi joutsen, viisi tai useampi muu vesilintu tai yli kymmenen muihin lajeihin kuuluvaa lintua. Muissa tapauksissa löytäjä voi lähettää kuolleena löydetyn linnun tai linnut Ruokavirastoon Oulun toimipaikkaan. Näytteeksi toivotaan erityisesti vesi- ja petolintuja.

OHJEET

Näytteenotto-ohjeet:

[ruokavirasto.fi](https://www.ruokavirasto.fi) > [Laboratoriopalvelut](#) > [Eläintautitutkimukset](#) > [Näytteenotto-ohjeet](#)

Lisätietoja näytteiden toimittamisesta antaa erikoistutkija Marja Isomursu, puhelin 040 512 1248, marja.isomursu@ruokavirasto.fi tai Oulun toimisto puhelin 029 520 4181.

Lähetettävän näytteen mukaan on aina liitettävä lähete:

[ruokavirasto.fi](https://www.ruokavirasto.fi) > [Asiointi](#) > [Oppaat ja lomakkeet](#) > [Laboratoriotutkimukset](#) > [Eläintautitutkimukset](#) > [Luonnonvaraiset eläimet](#)

Näytteenotto- ja pakkausmateriaaleja voi tarvittaessa tilata etukäteen Ruokavirastosta: tilaukset@ruokavirasto.fi

Ruokavirasto maksaa näytteiden lähetyksen Matkahuollon kautta.

Kunnaneläinlääkärien yhteystiedot: [ruokavirasto.fi](https://www.ruokavirasto.fi) > [Henkilöasiakkaat](#) > [Eläinlääkäripalvelut](#)

Tietyistä eläintautien seurantaan lähetettävistä näytteistä maksetaan palkkio alla olevan taulukon mukaisesti. Palkkio yksityishenkilölle: laskutus ePalkkiopalvelussa. Palkkio yhdistykselle: laskutus palkkiolaskulomakkeella. ePalkkio-ohje ja palkkiolaskulomake:

[ruokavirasto.fi](https://www.ruokavirasto.fi) > [Asiointi](#) > [Oppaat ja lomakkeet](#) > [Viljelijät](#) > [Eläinten pito](#) > [Eläinten terveys](#)

Palkkion peruste	Eläintauti	Palkkio
Ilmoittaminen kuolleena löydetyistä luonnonvaraisesta villisiasta kunnaneläinlääkärille	ASF	100 € / eläin
Kuolleena löydetyn pienpedon (kettu, supikoira) lähettäminen rabiessyöttirokotusalueelta	Rabies	50 € / eläin
Luonnonvaraisen, sairaan tai näivettyneen, yli 1v hirvieläimen (ei poro) pään lähettäminen	CWD	50 € / eläin